

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความคิดสร้างสรรค์กับภาวะผู้นำและความสำเร็จในธุรกิจของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าของธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มสร้างธุรกิจ ที่ดำเนินการมาไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยเป็นผู้ลงทุนรวมถึงบริหารเอง หรือเป็นผู้บริหารสูงสุดที่มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ จำนวน 45,231 ธุรกิจ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จของ Yamane (อ้างถึงใน ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2538, หน้า 180) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบความคิดสร้างสรรค์และภาวะผู้นำ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในธุรกิจของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทกิจการ ให้เลือกตอบแบบกำหนดคำตอบให้ (check list) ส่วน อายุ ระยะเวลาที่ก่อตั้งธุรกิจ จำนวนลูกจ้าง ให้กรอกคำตอบ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวทฤษฎี The Adaption Innovation Theory (A-I Theory) ผู้วิจัยนำแบบวัดของ อรพินท์ ออศิริชัยเวชย์ (2546) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's coefficient alpha) เท่ากับ .894 มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์แบบปรับเปลี่ยน จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42 และ 44 และความคิดสร้างสรรค์แบบเปลี่ยนใหม่ จำนวน 22 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43 และ 45 แบบสอบถามที่มีคำถามแบบปลายปิด มีคำตอบให้เลือกในมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (Likert scale) รวมทั้งสิ้น 45 ข้อ

รูปแบบความคิดสร้างสรรค์ ข้อความเชิงบวก (คะแนน) ข้อความเชิงลบ (คะแนน)

บ่อยมาก	5	1
บ่อย	4	2
บางครั้ง	3	3
นานๆ ครั้ง	2	4
ไม่เคย	1	5

การแปลผลในส่วนนี้ โดยรวมคะแนนจากแบบสอบถามทุกข้อในแต่ละด้านเข้าด้วยกันทั้งความคิดสร้างสรรค์แบบปรับเปลี่ยนและแบบเปลี่ยนใหม่ ข้อคำถามแบบปรับเปลี่ยนให้กลับคะแนน เพื่อให้ทั้งชุดมีคะแนนในทางเดียวกัน โดยพิจารณาด้วยการแบ่งกลุ่มตามค่าสูง/ต่ำ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มถือว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์แบบเปลี่ยนใหม่ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่ากลุ่มถือว่ามีความคิดสร้างสรรค์แบบปรับเปลี่ยน โดยจะหาค่ากลางหลังจากเก็บข้อมูล

3. แบบวัดภาวะผู้นำ 6 องค์ประกอบ โดยใช้แบบสอบถามของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2553) ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ .93 และมีค่าอำนาจจำแนกด้วยการทดสอบค่า Item-total Correlation พบค่าอยู่ระหว่าง .43 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเมื่อแยกวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach อยู่ระหว่าง .82-.87 ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งสิ้น 30 ข้อ เป็นข้อความเชิงบวกทั้งหมด

3.1 การส่งเสริมแรงบันดาลใจผู้ใต้บังคับบัญชา จำนวน 7 ข้อ

3.2 การใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ

3.3 การมีศีลธรรมในการประกอบการ จำนวน 5 ข้อ

3.4 ความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ จำนวน 4 ข้อ

3.5 การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อสังคม จำนวน 5 ข้อ

3.6 การเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ จำนวน 3 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงน้อยที่สุด คะแนน 1

เป็นจริงน้อย คะแนน 2

เป็นจริงปานกลาง คะแนน 3

เป็นจริงมาก คะแนน 4

เป็นจริงมากที่สุด คะแนน 5

การแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ Best (1981, pp. 179-184)

ดังนี้

คะแนน 1.00-1.50 เท่ากับ มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนน 1.51-2.50 เท่ากับ มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 2.51-3.50 เท่ากับ มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 3.51-4.50 เท่ากับ มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

คะแนน 4.51-5.00 เท่ากับ มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

4. แบบวัดความสำเร็จในธุรกิจ ใช้แบบสอบถามของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2552) ที่พัฒนาขึ้นจากแบบวัดความสำเร็จในการประกอบการตามแนวคิดของ Fry et al. (1998)

ประกอบด้วย ข้อคำถาม 13 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 อันดับ เป็นข้อคำถามทางบวก ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความเป็นจริง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

- 4.1 สภาพความเป็นไปทางการเงิน จำนวน 4 ข้อ
- 4.2 การตอบสนองความต้องการของลูกค้า จำนวน 3 ข้อ
- 4.3 การส่งเสริมวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 3 ข้อ
- 4.4 การได้รับความเชื่อมั่นผูกพันจากลูกค้า จำนวน 3 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นจริงน้อยที่สุด	คะแนน	1
เป็นจริงน้อย	คะแนน	2
เป็นจริงปานกลาง	คะแนน	3
เป็นจริงมาก	คะแนน	4
เป็นจริงมากที่สุด	คะแนน	5

การแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด ของ Best (1981, pp. 179-184)

ดังนี้

คะแนน 1.00-1.50 เท่ากับ มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

คะแนน 1.51-2.50 เท่ากับ มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 2.51-3.50 เท่ากับ มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับ

ปานกลาง

คะแนน 3.51-4.50 เท่ากับ มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับมาก

คะแนน 4.51-5.00 เท่ากับ มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับ

มากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ทั้ง 3 ชุด มีดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมีการปรับปรุง และตัดออกของข้อคำถามแล้ว โดยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนในเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหา ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของสำนวนภาษา

2. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 1 ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง (try-out) จำนวน 60 คน และนำผลที่ได้มาตรวจคะแนนและวิเคราะห์อำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับทั้งฉบับ (item total correlation) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ผลการหาค่าของอำนาจจำแนก คือ แบบสอบถามรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .108-.424 แบบวัดภาวะผู้นำ 6 องค์ประกอบ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .116-.490 แบบวัดความสำเร็จในธุรกิจ มีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .124-.447

3. นำข้อคำถามที่คัดเลือกแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's coefficient alpha) ผลของการหาค่าความเชื่อมั่น คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .931 แบบวัดภาวะผู้นำ 6 องค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .902 แบบวัดความสำเร็จในธุรกิจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .824

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 397 ชุด และได้เก็บแบบสอบถามคืนกลับมาในลักษณะสมบูรณ์ได้ 370 ชุดคิดเป็นร้อยละ 93.20 แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละและการแจกแจงความถี่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำและความสำเร็จของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำและความสำเร็จของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต ใช้ t test สองกลุ่มอิสระ (two independent sample t test)
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำและความสำเร็จของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation)
5. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยวิธี Stepwise เพื่อการทำนายความสำเร็จของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต